

DOI: 10.21005/pif.2019.39.C-02

THE SPATIAL AND CULTURAL CONTINUITY IN URBAN DEVELOPMENT AND METHODS OF ITS IMPLEMENTATION

CIĄGŁOŚĆ PRZESTRZENNA I KULTUROWA W ZABUDOWIE MIEJSKIEJ I METODY JEJ REALIZACJI

Mikołaj Heigel

MSc. Arch.

Author's Orcid number: 0000-0003-0558-9048

West Pomeranian University of Technology, Szczecin
Faculty of Civil Engineering and Architecture
Department of Urban and Spatial Planning

ABSTRACT

Maintaining spatial continuity in the development of the contemporary urban space is important to preserve the identity and spatial order. The contemporary urban development should preserve cultural continuity and respect existing architectural and urban infrastructure. The SCD method allows the maintaining of certain regularities in urban development designing and planning.

Key words: cultural continuity, spatial continuity, urban development.

STRESZCZENIE

Zachowanie ciągłości przestrzennej układów urbanistycznych współczesnej przestrzeni miejskiej jest ważne dla zachowania tożsamości miejsca, ładu przestrzennego. Współczesny rozwój zabudowy miejskiej powinien zachowywać ciągłość kulturową, stanowić poszanowanie dla istniejącej infrastruktury architektoniczno-urbanistycznej. Przedstawiona metoda SCD pozwala na zachowanie pewnych prawidłowości w projektowaniu i planowaniu nowej zabudowy miejskiej.

Słowa kluczowe: ciągłość kulturowa, ciągłość przestrzenna, zabudowa miejska.

1. INTRODUCTION

Before examining various conservation methods, we should first consider the purpose of cultural continuity in urban planning. Since every city in Poland has its unique history and tradition, and its culture is subject to continuous transformation, cities should use every opportunity to preserve their identity for future generations while taking into account other architectural factors.

The global population has been rapidly growing to exceed 7.5 bn [1]. According to Z. Strzelecki, the population will increase to 10 bn [2] by 2100. Thus, new cities should not only provide a space to live but also meet basic needs of their inhabitants.

Unfortunately, the demographic changes show significant disparities. According to Strzelecki's scenario, the overall population of Europe will decrease (30% reduction by 2100), with Eastern Europe, including Poland, to be further depopulated [2]. However, the population of such countries as Sweden, Ireland and Norway will grow. Considering significant migration of people, the identity of cities in various countries may be at risk. If we are to preserve it, it is worth discussing methods and ways of urban transformation and development that support existing cultural and historical features of cities.

Thus, the article presents the SCD method as one of the ways for maintaining the cultural continuity in spatial urban development.

2. URBAN DEVELOPMENT CONCEPTS – GENERAL REMARKS

Urban development and transformation concepts have evolved since the 1970s. The process translates into gradual improvement of the natural and urban environment coupled with the strengthening of the identity and multi-cultural richness.

According to the New Charter of Athens [3], spatial, economic and environmental sustainability of cities can be achieved by promoting the model that maintains historical continuity in cities. This does not just mean continuity of the built-up environment character, but also continuity of the city's identity, an identity which, in our view, is an important value to be fostered in the world undergoing rapid changes." [3].

Cities are special heritage areas and the heritage is comprised of the city's history, tradition, cityscape, urban arrangement, as well as science and research institutions and people [6]. The heritage area also includes a historical spatial structure with its authenticity and diversity which evolved over centuries. Moreover, it includes the street network, buildings and facilities which represent a major value due to their architectural arrangement, homogeneity and merger with the cityscape [6]. In a more global context, we may conclude that every venue/city has a variety of potential heritages.

Urban development which takes into account the city's cultural heritage involves an informed selection of specific "products" that need "modelling" and implementation. The selection can be based on a number of factors. Most frequently, the cultural continuity maintains the spirit of existing or decaying spatial structure of a city. Usually, it is also possible to combine the preservation of the city's identity and its development needs. Every year those needs evolve to reflect cultural traits of the society, as well as social changes and awareness. The identity does not develop in a social void, but instead it grows in a specific territory, culture and a historical period [4].

The current Polish Urban Policy [5] promotes compact and sustainable urban development in cities. The implementation of the concept, however, does not refer directly to the identity of urban space and its positive features. It is based on the need to improve functionality and aesthetics by building new or rebuilding existing residential and public facilities. In the opinion of the author, the concept should also take into account the need to preserve the spatial and cultural continuity of the urban development.

3. THE SCD AS A METHOD PROMOTING THE PRESERVATION OF SPATIAL AND CULTURAL CONTINUITY OF URBAN DEVELOPMENT

The SCD, or the Spatial Continuity Diagram, is a “*research mechanism that enables to examine and maintain relevant spatial relations between new and existing buildings*” [6]. The method, developed by Prof. W. Marzęcki, enables a city to build new and/or rebuild existing structures while preserving the cultural continuity. The process involves collecting information about architectural and urban facilities and urban space, computer-aided processing of that information and formulating final conclusions.

Apart from the SCD, Prof. W. Marzęcki highlights other methods used to examine groups of buildings and urban space. An example of the above is the “structural model in the form of an existential formula” by L. Zimowski, a method which describes contemporary phenomena and complements the “Charter of Athens” with ecological factors. Another method is J. Chmielewski’s “theory of urban planning” which distinguishes three ways of rebuilding inner cities, i.e. incremental, phased and uncoordinated. Key features of the above can be shown using a graphic imaging model. Another method has been developed by Z. Dąbrowska. Her residential market simulation model is used while selecting suitable apartments for real estate customers. The product of the model is a map-based matrix. Yet another method by P. Lewicki involves the use of computer aided techniques in urban planning. The techniques include scanning and vectorization of layouts and elevation maps. Additionally, information from property surveys and plans can be displayed by a computer program in the graphic and text formats (AutoCad).

Despite the diversity of phenomena examined, the above methods, in particular P. Lewicki’s one, show some similarities to the SCD. In the initial stage, both the SCD and Lewicki’s method necessitate to collect information using conventional surveys. Then, the P. Lewicki method uses AutoCad to present the actual location of buildings, while the SCD presents buildings on an electronic inventory “map” in the form of graphic signs that enable you to leave out unnecessary details for better clarity. AutoCad requires any information presented to be drawn manually, whereas the SCD enables you to present maps and diagrams and analyses automatically. This facilitates revision, since every correction of an error is automatically reflected in histograms and maps. While comparing both methods, it is worth noting that software is used to move from textual to graphic layers. P. Lewicki’s method uses “SIT” which is quite expensive compared with the free and popular Excel used by the SCD.

Prof. W. Marzęcki highlights analogies between the SCD and the computer aided *Geographic Information System* (GIS). The latter combines spatial location data with the description of specific features. Descriptive data are analysed by the Database Management System (DBMS), spreadsheets and spatial analysis. This leads to the presentation of spatial information in maps. The operational range of the system is similar to that of the SCD, which also involves coupling of information in a spreadsheet and in the electronic inventory map. Additionally, while examining buildings and their groups, single points are used (like in GIS) as symbols to denote specific features [6]. Since the SCD presents building facilities as individual points, it enhances the efficiency of studies with the use of affordable and commonly available software.

4. THE APPLICATION OF THE SCD BASED ON AN EXAMPLE OF A SECTION OF SZCZECIN

Szczecin has been steadily growing. Unfortunately, the development does not always support the preservation of the city’s cultural continuity. Redeveloped groups of buildings cease to refer to existing buildings. In consequence of the above, the build-up environment has been losing its cohesion.

Fig. 1. Buildings at Łucznicza Street in district of Pogodno, Szczecin. Source: photographs by author.
Ryc. 1. Zabudowa ulicy Łuczniczkiej w dzielnicy Pogodno - Szczecin. Źródło: zdjęcia autor.

An example of a practical use of the SCD is the urban homogeneity study by the author which examines housing development features for the Pogodno detached house district in Szczecin (Fig. 1). The district is a model for a well-designed classical urban composition. Initially, it was a district of apartment blocks for local civil servants where later schools, private villas and green areas were added. It is considered by many citizens as an example of urban development based on the idea of garden cities [7].

Since the preliminary analysis of buildings at Łucznicza Street shows a large diversity in the number of floors, a decision has been made to apply the SCD to further examine this particular feature.

According to the method adopted, an inventory survey was developed to collect information about existing buildings, including the number of floors in each building, followed by a feature homogeneity analysis of Łucznicza Street (Fig. 2).

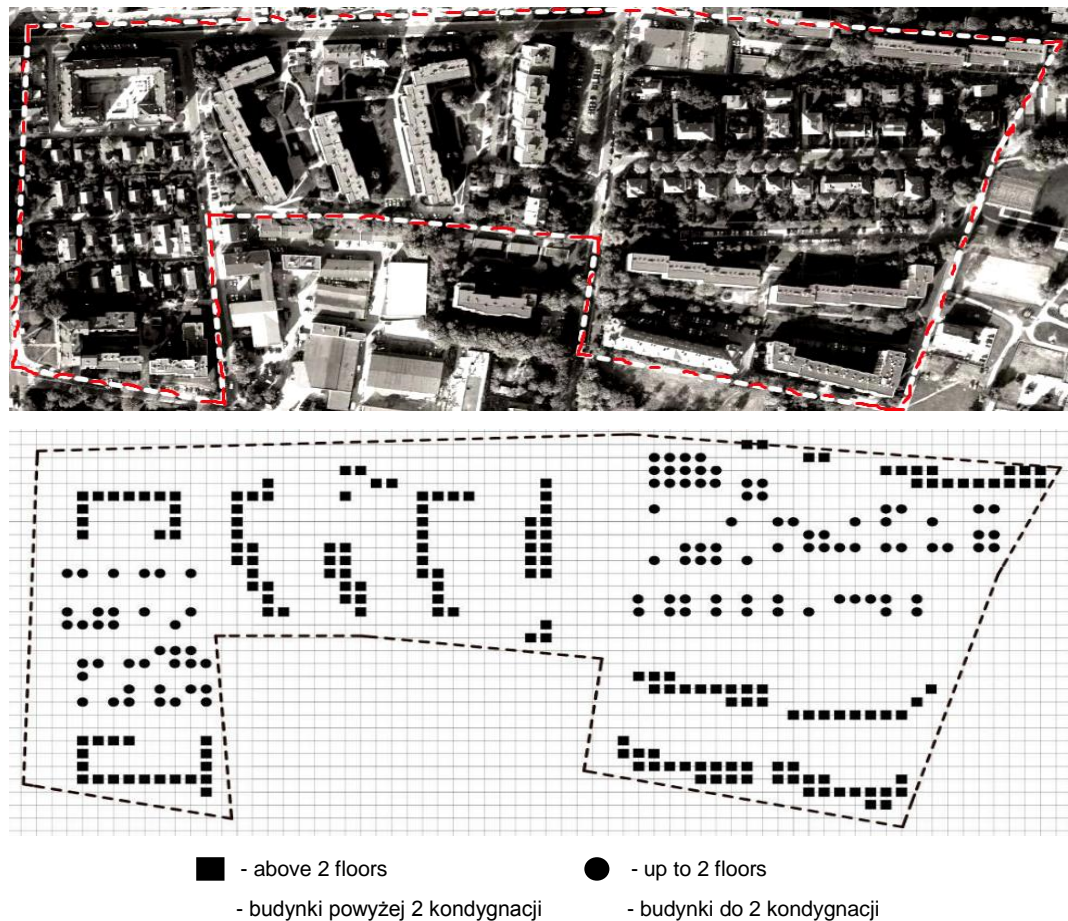

Fig. 2. Number of floors in buildings at Łucznicza Street in Szczecin. Source: author's materials.
 Ryc. 2. Zabudowa pod względem liczby kondygnacji przy ul. Łuczniczej w Szczecinie. Źródło: autor

After the verification of data, final conclusions indicate that buildings above 2 floors prevail. Regardless of its value, the homogeneity level (domination of single feature) is important for further planning and designing.

While trying to maintain the continuity of the existing development in terms of the number of floors, the SCD method can be used to determine locations of new buildings and the required number of floors in those buildings. The analysis can help determine the location of new buildings in the part of Łucznicza Street where facilities exceeding 2 floors prevail (Fig. 3).

While developing new and rebuilding existing facilities, the SCD helps to assess specific features in a given area. It is particularly useful when designing new facilities. The SCD makes the preservation of spatial and cultural continuity easier and faster, since it is possible to adjust new buildings to the existing development at the stage of investment planning.

Considering changing circumstances in cities with various types of urban development, the author considers it necessary to formulate a mathematical algorithm that complements

the SCD method. This should promote a comprehensive analysis of selected urban areas in every city.

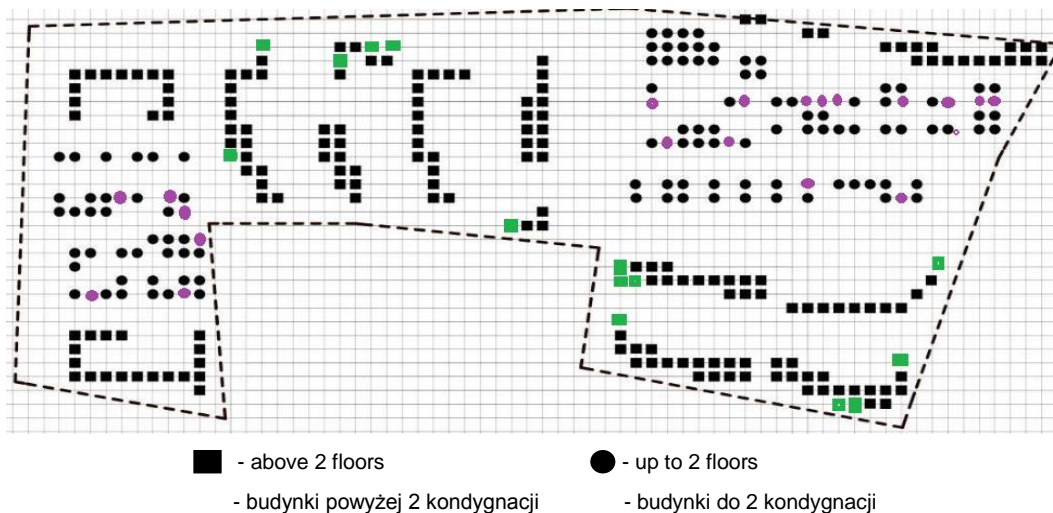

Fig. 3. Application of the SCD to determine location of new buildings up to 2 floors and above 2 floors at Łucznicza Street in Szczecin. Source: author's materials.

Ryc. 3. Wykorzystanie DCP do wskazania miejsca powstania nowych budynków zabudowy odpowiednio do 2 kondygnacji i powyżej 2 kondygnacji przy ul. Łuczniczej w Szczecinie. Źródło: autor.

5. CONCLUSIONS

Investment into urban areas of considerable historical value requires diligent collection and analysis of information. To preserve the continuity of the existing development, new buildings need to follow specific spatial rules applicable to the city's historical urban arrangement. Although every detail and feature counts, the selection of the best possible solution or a concept often escapes objective assessment. Therefore, methods described help to avoid such situations and preserve features that are important from the point of view of new investment.

The SCD is one of several computer-aided methods that can be important from the point of view of urban development concepts. Undoubtedly, it is a unique method of examining existing and planned architectural and urban facilities from the point of view of their cohesion and homogeneity.

In practical terms, it means that the SCD supports collection, processing and graphic presentation of information about specific categories of features. The method also allows you to determine feature homogeneity.

Since the method helps to determine the prevalent feature category, it supports informed development of new architectural and urban space while preserving the historical and cultural spatial continuity in urban areas.

Apart from existing methods that enables one to retain spatial continuity, it seems advisable to develop individual guidelines for historical city centres to facilitate the precise identification of interactions between planned buildings and their surroundings.

The author hopes that in the future, the use of methods such as the SCD will help in the development of new buildings that follow the style of existing ones.

CIĄGŁOŚĆ PRZESTRZENNA I KULTUROWA W ZABUDOWIE MIEJSKIEJ I METODY JEJ REALIZACJI

1. WSTĘP

Chcąc analizować metody zachowywania ciągłości kulturowej w urbanistyce należy zastanowić się nad jej celem. Każde miasto w Polsce i nie tylko cechuje się swoją historią, tradycją, a w konsekwencji kulturą, która podlega ciągłym zmianom i przekształceniom pod wpływem czasu. Chcąc zachować tożsamość miejsca na potrzeby kolejnych pokoleń oraz mając na uwadze inne względy architektoniczne zasadnym wydaje się, aby miasta wykorzystywały taką możliwość.

Biorąc pod uwagę, że ludzi na świecie przybywa – obecnie żyje ponad 7,5 mld ludności [1], a w perspektywie do 2100 roku zdaniem Z. Strzeleckiego liczba ta ma wzrosnąć do 10 mld [2] rzeczą konieczną wydaje się budowanie nowych miast, w sensie nie tylko miejsc zasiedlenia tych ludzi, ale również miejsc gwarantujących zaspokojenie ich potrzeb życiowych.

Niestety konsekwencją tych zmian demograficznych, jest również ich nieproporcjonalność. Według scenariusza Z. Strzeleckiego ludność Europy zmniejszy się (w 2100 roku populacja ta będzie mniejsza o 30%). Jednocześnie przewidywany jest wzrost ludności w krajach takich jak: Szwecja, Irlandia i Norwegia. Z kolei Europa Wschodnia w tym Polska podlegać będzie dalszemu procesowi depopulacyjnemu [2]. W perspektywie zwłaszcza w istotnym rozumieniu koncepcji migracyjnej ludności - tożsamość miast w różnych krajach może być zagrożona. Chcąc ją zachować już teraz warto rozpocząć dyskusje w tym zakresie, zwłaszcza w kontekście metod i sposobów przekształcania i powstawania zrównoważonej zabudowy zgodnie z istniejącymi w danych miastach cechami kulturowo-historycznymi.

Celem artykułu jest przedstawienie metody DCP jako jednego ze sposobów zachowywania ciągłości kulturowej w urbanistyce przestrzennej.

2. KONCEPCJE ROZWOJU MIAST W UJĘCIU OGÓLNYM

Mniej więcej od lat 70-tych XX wieku formułowane są koncepcje rozwoju i przekształceń współczesnych miast. Co ważne zaobserwowano w ramach tej koncepcji stopniową eliminację procesu dewastacji środowiska naturalnego i miejskiego z jednoczesnym wzmocnieniem tożsamości i wielokulturowego bogactwa tych miast.

Zgodnie z Nową Kartą Ateńską [3] osiągnięcie zrównoważonej koncepcji miast zarówno w ujęciu przestrzennym, ekonomicznym, środowiskowym i ekonomicznym jest możliwe właśnie między innymi w oparciu o model zachowania ciągłości historycznej w tych miastach: „chodzi w tym przypadku nie tylko o utrzymanie charakteru środowiska miejskiego,

ale o ciągłość tożsamości miasta jako istotnej wartości wymagającej umocnienia w dynamicznie rozwijającym się świecie” [3].

Należy mieć na uwadze, że miasta są obszarami szczególnego dziedzictwa. Na ten kapitał składa się między innymi historia miasta i jego tradycja, jego krajobraz, układ urbanistyczny, budynki, instytucje naukowe i badawcze oraz ludzie [6].

Składową częścią tego dziedzictwa jest między innymi zabytkowa struktura przestrzenna wraz ze swoim autentyzmem i zróżnicowaniem jakie powstało w wyniku wiekowych ewolucji. Są to również sieci dróg oraz zespoły budowli i budynków, które z uwagi na architekturę, jednolitość lub zespolenie z krajobrazem posiadają szczególną wartość [6]. W kontekście globalnym można stwierdzić, że każde miejsce/miasto dysponuje gamą potencjalnych dziedzictw.

Rozwój miasta z uwzględnieniem jego dziedzictwa kulturowego polega na świadomym wyborze „produktów” i ich cech, a w kolejnym etapie na ich „wykreowaniu” i wdrożeniu. Wybór ten może być podyktowany wieloma czynnikami, najczęściej koncepcja ciągłości kulturowej zakłada podtrzymanie ducha historii istniejącej lub zanikającej zabudowy przestrzennej miasta. Coraz częściej udaje się również pogodzić chęć zachowania i podtrzymania tożsamości miast z ich potrzebami rozwojowymi. Potrzeby te z roku na rok są inne i stanowią tym samym odzwierciedlenie kulturowych cech danej grupy jak również zmian zachodzących w społeczeństwie i ich świadomości. Tożsamość bowiem nie tworzy się w próżni społecznej, lecz na określonym terytorium, w określonej kulturze i czasie historycznym [4].

Aktualnie obowiązująca w Polsce Polityka Miejska zakłada [5] wspieranie rozwoju miast w ramach miasta zwartej i zrównoważonej. Realizowanie tej koncepcji nie mówi wprost o tożsamości przestrzeni miejskiej i pozytywnych aspektach z nią związanych. Zakłada natomiast potrzebę wykorzystania szeroko rozumianej poprawy funkcjonalności i estetyki miast poprzez budowę nowych lub przebudowę już istniejących obiektów zarówno o charakterze mieszkalnym jak również usługowym. W opinii autora koncepcja ta powinna zakładać również potrzebę zachowania ciągłości przestrzennej i kulturowej zabudowy miejskiej.

3. DCP JAKO METODA UMOŻLIWIAJĄCA ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI PRZESTRZENNEJ I KULTUROWEJ ZABUDOWY MIEJSKIEJ

DCP, czyli Diagram Ciągłości Przestrzennej to „mechanizm badawczy umożliwiający dokonanie rozpoznania i utrzymania właściwych związków przestrzennych pomiędzy zabudową projektowaną oraz zabudową już istniejącą” [6].

Metoda ta opracowana przez prof. W. Marzęckiego umożliwia miastu realizowanie budowy i/lub przebudowy istniejącej zabudowy z zachowaniem ciągłości kulturowej poprzez gromadzenie informacji o danym zespole architektoniczno-urbanistycznym i przestrzeni urbanistycznej oraz w kolejnym etapie poddanie ich analizie komputerowej celem uzyskania ostatecznych wniosków.

Poza metodą DCP prof. W. Marzęcki wskazał również inne metody wykorzystywane dotychczas w badaniach zespołów budynków i przestrzeni urbanistycznej. Przykładem może być „model strukturalny w postaci formuły egzystencjalnej” L. Zimowskiego jako metoda opisująca współczesne zjawiska, w tym uzupełniająca „Kartę Ateńską” o czynniki ekologiczne. J. Chmielewski z kolei w swojej „Teorii urbanistyki” wyróżnił trzy metody możliwej przebudowy zabudowy śródmiejskiej – sukcesywny, etapy i nieskoordynowany. Ilustrowanie nieskoordynowanego sposobu przebudowy z wykorzystaniem graficznego modelu obrazowania kluczowych kategorii cech. Z. Dąbrowska natomiast jako autorka modelu symulacji rynku mieszkaniowego wykorzystywanego w odpowiednim doborze mieszkania dla klienta wykorzystwała syntezę mapy w postaci macierzy. Techniki komputerowe do prac planistycznych wprowadził P. Lewicki. Opierały się one na skanowaniu i wektoryzacji map

sytuacyjno-wysokościowych. Dodatkowo zebrane dane z ankiet dotyczące stanu nieruchomości i planów były w kolejnym etapie wyświetlane w programie komputerowym w formie graficznych informacji i tekstowych (program AutoCad).

Przedstawione metody, zwłaszcza metoda P. Lewickiego pomimo odmienności analizowanych zdarzeń/zjawisk wykazuje pewne podobieństwo w stosunku do metody DCP. Zarówno w w/w metodzie, jak również w metodzie P. Lewickiego w początkowym etapie zachodzi konieczność zbierania danych za pomocą konwencjonalnych ankiet, następnie metoda P. Lewickiego wykorzystuje program AutoCad do prezentacji rzeczywistych położzeń nieruchomości, podczas gdy metoda DCP badane obiekty są przedstawiane na „mapie” inwentaryzacji elektronicznej w postaci znaków graficznych bez nieistotnych szczegółów, dzięki czemu odbiór jest łatwiejszy. Z kolei wszelkie informacje przekazywane przez AutoCad wymagają wcześniejszego ich ręcznego narysowania. Metoda DCP umożliwia powstawanie map, diagramów i analiz w sposób automatyczny również w kontekście dokonywanych korekt – korekta błędów powoduje automatyczne skorygowanie powstałych wcześniej histogramów i map. Porównując obie metody wskazać należy również na wykorzystywane programy do przechodzenia z części tekstowej do graficznej. W metodzie P. Lewickiego jest to program „SIT-y”- zbyt drogi w użytkowaniu w porównaniu do ogólnodostępnego i bezpłatnego programu Excel, który jest wykorzystywany w metodzie DCP.

Prof. W. Marzęcki zwraca również uwagę na istnienie pewnych analogii pomiędzy metodą DCP a systemem GIS- *Geographic Information System*, opartym na technice komputerowej, którego koncepcja opiera się na łączeniu danych o położeniu przestrzennym z opisem ich właściwości. Dane opisowe w tym systemie są analizowane na poziomie zarządzania bazami danych DBMS, arkuszy kalkulacyjnych i analizy przestrzennej. Na ich podstawie tworzone są informacje o charakterze przestrzennym, które następnie umieszczane są na mapach. Ten zakres funkcjonowania systemu jest zbliżony do metody DCP, w której również istnieje ścisły związek pomiędzy informacją zawartą w arkuszu kalkulacyjnym, a jej umieszczeniem na mapie „inwentaryzacji” elektronicznej. Dodatkowo przy badaniu cech zespołów budynków stosowane są podobnie jak w GIS pojedyncze punkty jako symbole lokalizacji w przestrzeni określonych kategorii badanej cechy obiektów [6].

Metoda DCP dzięki przedstawianiu obiektów w postaci pojedynczych punktów umożliwia sprawne przeprowadzanie zamierzonych badań z wykorzystaniem taniego i powszechnie dostępnego oprogramowania.

4. PRZYKŁAD WYKORZYSTANIA METODY DCP NA FRAGMENTE OBSZARU SZCZECINA

Szczecin jest miastem, które stale się rozbudowuje. Niestety rozbudowa ta nie zawsze jest zgodna z zachowaniem ciągłości kulturowej. Najczęściej powstałe w wyniku dokonywanych przeróbek i uzupełnień zespoły budynków nie stanowią nawiązania do istniejącej zabudowy. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest utrata stopnia jednorodności tej zabudowy.

Jako przykład wykorzystania DCP w badaniu stopnia jednorodności istniejącej zabudowy w mieście posłużono się przeprowadzoną przez autora analizą kategorii cech zabudowy mieszkaniowej fragmentu dzielnicy willowej Pogodno w Szczecinie (Ryc. 1). Jest to dzielnica, która może służyć jako przykład klasycznej kompozycji urbanistycznej. Jest bardzo dobrze zaprojektowana, która początkowo charakteryzowała się zabudową blokową użytkowaną przez lokalnych urzędników, w perspektywie czasu powstały na tym terenie szkoły, prywatne wille oraz tereny zielone. Przez wielu mieszkańców ten obszar miasta był i jest nadal przykładem założeń urbanistycznych związanych z ideą tzw. miast ogrodów [7].

Przyjęta do analizy dzielnica po wstępnej analizie wszystkich obiektów na wybranej ulicy Łucznicznej charakteryzuje się dużą różnorodnością pod względem kondygnacji, w związku z powyższym zdecydowano się na wykorzystanie metody DCP do analizy tej właśnie cechy.

W pierwszej kolejności w ramach przyjętej metody opracowano ankiety inwentaryzacyjne z informacjami z zakresu cech istniejących budynków – w tym liczby kondygnacji. Wskazując wybraną ulicę - Łuczniczą w dzielnicy Pogodno (Ryc. 2) można było dokonać analizy stopnia jednorodności tej cechy.

Po zweryfikowaniu danych uzyskano ostateczne wnioski z badania wskazujące na przewagę zabudowy powyżej 2 kondygnacji na obszarze ulicy Łuczniczej. Uzyskany wynik poziomu jednorodności bez względu na wartość (dominację jednej z kategorii cechy) jest ważny z punktu widzenia dalszych prac projektowych.

Chcąc zachować ciągłość zabudowy pod kątem liczby kondygnacji dzięki metodzie DCP można wskazać miejsca powstania kolejnych budynków z wymaganą liczbą kondygnacji. Posługując się dalej wybranym przykładem ul. Łuczniczej i dokonując analizy jej fragmentu z przewagą budynków powyżej 2 kondygnacji można określić miejsce powstania kolejnych budynków (Ryc. 3).

Dzięki wykorzystaniu DCP w procesie budowy i przebudowy zabudowy miejskiej możliwe okazuje się dokonanie oceny poszczególnych cech wziętej pod uwagę zabudowy. Jest to szczególnie przydatne przy projektowaniu nowych obiektów powstających na ich terenie. Dzięki takiej możliwości zachowanie ciągłości przestrzennej i kulturowej jest łatwiejsze i szybsze w realizacji – umożliwi bowiem harmonijne wkomponowanie nowych obiektów w istniejącą zabudowę już na etapie planowania realizacji inwestycji.

Biorąc pod uwagę zmienne okoliczności towarzyszące różnym typom i charakterom miast, a tym samym ich zabudowom autor pracy przyjął za konieczne opracowanie algorytmu matematycznego stanowiącego miarę uzupełniającą DCP. Powstały mechanizm pozwoli na kompleksowe dokonywanie badań i analiz w wybranym obszarze urbanistycznym w każdym mieście.

5. ZAKOŃCZENIE

Inwestowanie na terenach miejskich charakteryzujących się dużą wartością historyczną wymaga niezwyklej staranności w zakresie gromadzenia i analizy informacji. Nowa zabudowa mająca stanowić kontynuację (ciągłość) już istniejącej zabudowy wymaga podporządkowania się regułom przestrzennym utrwalonym historycznie w obrębie danego układu urbanistycznego. Istotny jest każdy szczegół, cecha, przy czym wybór najlepszego rozwiązania/koncepcji umyka często obiektywnej ocenie. Chcąc uniknąć takim sytuacjom warto wykorzystać istniejące metody pozwalające na zachowanie istotnych z punktu widzenia realizowanej inwestycji cech.

DCP jest jednym z wielu mechanizmów, który wykorzystując techniki komputerowe jest ważny z punktu widzenia realizowanych koncepcji zabudowy miejskiej. Bez wątpienia jest to oryginalna metoda badania istniejących i nowo projektowanych zespołów architektoniczno-urbanistycznych pod względem ich jednorodności i podobieństwa.

W praktyce oznacza to, że dzięki DCP możliwe jest zbieranie, przetwarzanie i graficzne przedstawianie informacji o określonych kategoriach dowolnej cechy badanego zespołu budynków, co z kolei pozwala na określenie stopnia jej jednorodności.

Dzięki możliwości określenia kontynuacji najczęściej występującej kategorii cechy metoda ta pozwala na świadome kształtowanie nowych przestrzeni architektoniczno-urbanistycznych z zachowaniem historycznej i kulturowej ciągłości przestrzennej miast.

Pomimo istniejących mechanizmów pozwalających na zachowanie ciągłości przestrzennej wydaje się wskazane opracowanie zindywidualizowanych wytycznych dla typowo historycznych centrów miast, co pozwoli na jeszcze bardziej dokładną identyfikację interakcji pomiędzy planowaną zabudową, a jej otoczeniem.

Autor pracy wyraża nadzieje, że w przyszłości dzięki wykorzystaniu takich metod jak DCP nowo powstające budynki w całym kraju będą stanowiły nawiązanie do stylu budynków już istniejących.

BIBLIOGRAPHY

- [1] Charter of Athens, 2003.
- [2] Heigel M., *Współczynnik koncentracji zabudowy. Rozwinięcie Diagramu Ciągłości Przestrzennej, Space&form / Przestrzeń i forma no 33*, 2018, p. 123-140, DOI: 10.21005/pif.2018.33.C-03. Wyd. The West Pomeranian University of Technology, Szczecin
- [3] Lorens P., *Definiowanie współczesnej przestrzeni publicznej*, [in:] P. Lorens, J. Martyniuk-Pęczek (ed.), *Problemy kształtowania przestrzeni publicznych*, Wydawnictwo Urbanista, Gdańsk 2010, p. 6 and other.
- [4] Marzęcki W., *Ciągłość kulturowa w kształtowaniu przestrzeni miejskiej. Charakterystyka i metoda oceny jakości i zmienności tej przestrzeni*, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Szczecińskiej, Szczecin 2002.
- [5] Ministry of Investment and Development, *National Urban Policy until 2023*, Warsaw 2015.
- [6] Niebawem na Ziemi będzie 8 mld ludzi <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2018-01-03/niebawem-na-ziemi-bedzie-8-mld-ludzi-wzrost-liczby-ludnosci-mozna-sledzic-w-internecie/>, access: 06.05.2019
- [7] Strzelecki Z., *Demograficzne wyzwania: Świat, Europa, Polska*, SGH, IX Kongres Ekonomistów Polskich, [<http://www.pte.pl/kongres/referaty/Strzelecki%20Z/Strzelecki%20Z.%20-%20DEMOGRAFICZNE%20WYZWANIA%20%C5%9AWIAT,%20EUROPA,%20POLSKA.pdf>], access: 22.06.2019

ABOUT THE AUTHOR

Assistant at the West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Faculty of Civil Engineering and Architecture, Department of Urban and Spatial Planning; has been researching the perception of space as regards to the diffusion and concentration of building development features.

O AUTORZE

Asystent na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie, Wydział Budownictwa i Architektury, Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, zajmuje się badaniem odbioru przestrzeni miejskiej ze względu na skupienie oraz rozproszenie danych cech zabudowy.

Contact | Kontakt: mheigel@zut.edu.pl